

Plany inwestycyjne polskich firm w 2024 r.

W co zainwestują polscy przedsiębiorcy?
Jakie będą źródła finansowania inwestycji?

Kwiecień 2024

Wprowadzenie

Uśpiony potencjał

Jednym z zasadniczych wyzwań dla polskiej gospodarki jest utrzymująca się niska stopa nakładów inwestycyjnych. I mimo, że w minionym roku mogliśmy zaobserwować w tym obszarze przyspieszenie, to odpowiadały za to w głównej mierze samorządy, finalizujące inwestycje w ramach poprzedniej perspektywy unijnej. Nadal czekamy natomiast na przebudzenie w obszarze inwestycji firm prywatnych.

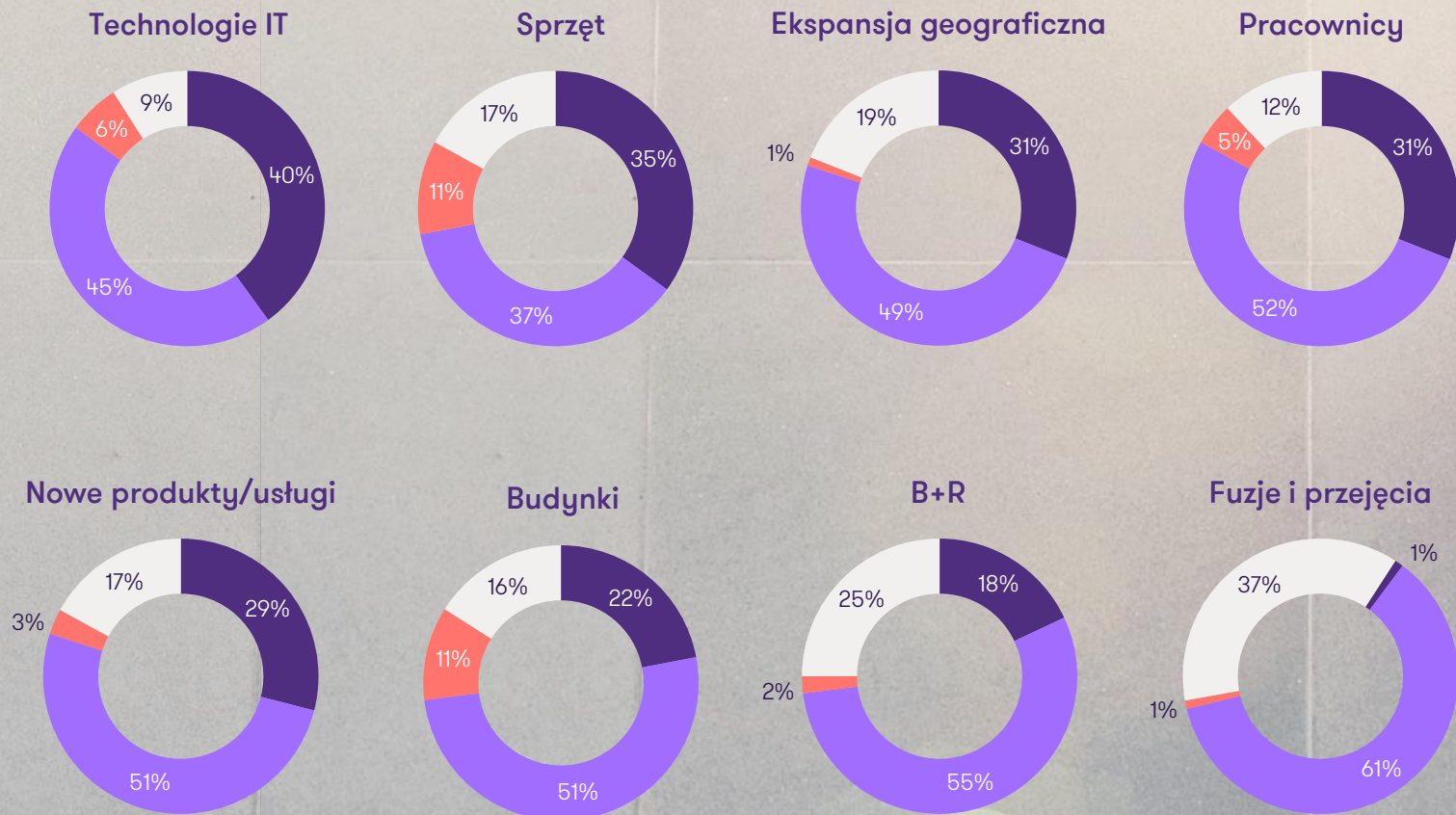
Wśród czynników studzących zapał inwestycyjny przedsiębiorców można wskazać rosnące koszty materiałów i surowców oraz koszty pracy, a także mało sprzyjające otoczenie prawno-podatkowe. Zachętą może być z kolei system wsparcia inwestycji, w postaci ulg podatkowych, dotacji unijnych, czy środków uwolnionych w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

Jak wyglądają plany inwestycyjne polskich przedsiębiorstw na 2024.?
Jakie obszary będą rozwijać? Skąd będą pochodziły środki na inwestycje?

Zapraszamy do lektury!

W co zainwestują firmy w Polsce w 2024 r.?

Grafika 1. Jak w 2024 r. zmienią się nakłady inwestycyjne w Twojej firmie w porównaniu z 2023 r.? (wielokrotny wybór)

- ➡ Wzrosną
- ➡ Pozostaną bez zmian
- ➡ Spadną
- ➡ Trudno powiedzieć

W co zainwestują firmy w Polsce w 2024 r.?

W ramach budżetów na 2024 r. najwięcej firm planuje zwiększać wydatki na digitalizację, sprzęt oraz rozwój kapitału ludzkiego. Poprzez inwestycje zamierzają także umacniać swoją pozycję rynkową.

Najwięcej, bo **40%** dużych i średnich firm w Polsce, deklaruje wzrost nakładów na **technologie IT**, takie jak systemy, licencje, czy sprzęt IT, a 45% zapowiada ich utrzymanie względem roku poprzedniego.

Co trzeci przedsiębiorca zamierza w tym roku zwiększyć wydatki na inwestycje w **sprzęt**, m.in. linie produkcyjne czy park maszynowy. Podobny odsetek firm zaplanował wzrost nakładów na **kapitał ludzki** np. benefity, szkolenia oraz **ekspansje geograficzną** w Polsce lub zagranicą.

Blisko 30% ankietowanych firm planuje także w tym roku zwiększenie nakładów na stworzenie **nowych produktów i usług**, co piąty deklaruje wzrost wydatków na **budynki**. Nieco mniejszy odsetek – 18% - myśli o większych nakładach na **badania i rozwój**.

Wśród badanych przedsiębiorstw największy odsetek podmiotów – 11% - deklaruje **zmniejszenie wydatków** na inwestycje w sprzęt i budynki m.in. nowe biura, magazyny, hale produkcyjne. Pięć spółek na sto ograniczy nakłady na technologie IT i pracowników.

2/3 firm zaplanowało w tegorocznym budżecie zbliżone do ubiegłorocznych wydatki na inwestycje w akwizycje innych podmiotów, ale jedynie 1% spółek planuje wzrosty lub spadki wydatków w tym obszarze. Aż 37% zarządzających nie określiło kierunku zmian w zakresie inwestycji w **fuzje i przejęcia**.

Cisza przed burzą w obszarze fuzji i przejęć

Wyniki badania firm w Polsce są spójne z badaniami europejskimi, które również pokazują priorytet inwestowania w IT, a zaraz później w kapitał ludzki, maszyny i urządzenia oraz nowe produkty i usługi. To co zaskakuje, to pewien „bezruch” jeśli chodzi o deklaracje związane z nakładami na fuzje i przejęcia – moim zdaniem jest to raczej „cisza przed burzą”, a **akwizycje będą jednym z gorętszych tematów** pod koniec tego roku oraz w latach kolejnych.

Wywołane to będzie m.in. **presją płynącą z rynku pracy**. W związku z niskim bezrobociem, będą rosły płace, jednak nie wszystkie firmy będą w stanie sprostać temu wyzwaniu, ich rentowność będzie spadać, a ich właściciele będą bardziej skłonni do sprzedaży firmy. To zjawisko będzie wspierane przez **problemy z sukcesją** w wielu firmach. Z drugiej zaś strony będą podmioty, które rozumieją, że drogą do przetrwania i rozwoju jest **zwiększanie skali działalności** i wychodzenie na nowe rynki – one będą konsolidowały mniejszych graczy.

Jeśli chodzi o ogólne perspektywy inwestycji w naszej gospodarce w 2024 r., to należy pamiętać, że poprzedni rok stał pod znakiem bardzo wyraźnego ich przyspieszenia. Zawdzięczamy to głównie samorządom, w związku z zamykaniem inwestycji finansowanych w ramach poprzedniej perspektywy finansowej UE. Dla roku bieżącego oznacza to wysoką bazę statystyczną, z którą przyjdzie się „mierzyć”. W praktyce należy liczyć się z tym, że **łączna dynamika inwestycji** w tym roku będzie niewiele przekraczać zero, a mogą być kwartały, kiedy będzie ona poniżej zera. W dłuższej perspektywie wciąż **czekamy na przełom w inwestycjach firm prywatnych**. Na razie wydatki są mocno skoncentrowane w dość nielicznej grupie największych przedsiębiorstw przy słabnącym apetycie inwestycyjnym firm mniejszych oraz przy jednej z najniższych w Europie stopie inwestycji w PKB.

dr Marcin Mrowiec

Główny ekonomista
Grant Thornton

Ile firmy wydadzą na inwestycje?

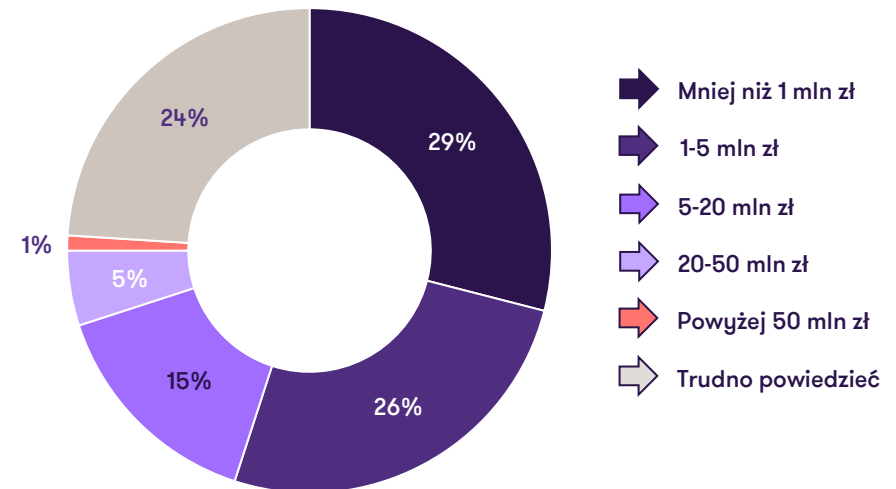
Ponad połowa dużych i średnich spółek w Polsce planuje w tym roku ponieść nakłady inwestycyjne nieprzekraczające 5 mln zł.

Z badania przeprowadzonego dla Grant Thornton wynika, że 29% kierujących firmami chce przeznaczyć na inwestycje mniej niż 1 mln zł, a 26% w tegorocznym budżecie na ten cel przewidziało od 1 do 5 mln zł.

Większe kwoty, rzędu 5-20 mln zł, wyda na inwestycje w 2024 r. 15% badanych. Pięć firm na sto przeznaczy na ten cel od 20 do 50 mln zł, a jedna na sto – powyżej 50 mln zł. Wśród badanych przedsiębiorstw, to duże firmy, zatrudniające powyżej 250 pracowników, planują najbardziej kapitałochłonne inwestycje.

Zaskakujący jest fakt, że co czwarty badany właściciel lub członek zarządu nie ma wiedzy na temat wysokości środków, jakie jego firma zamierza w tym roku przeznaczyć na realizację planów inwestycyjnych.

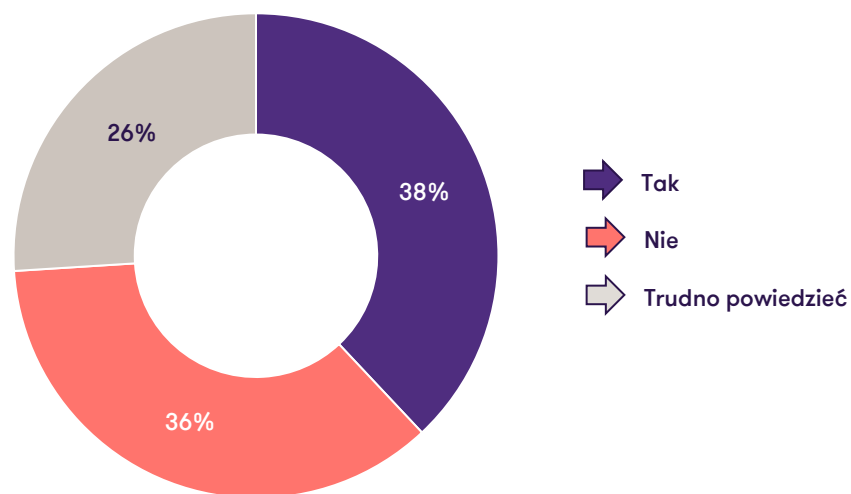
Grafika 2. Jaka jest łączna planowana wartość inwestycji firmy w 2024 r.?

Jak sfinansują wydatki inwestycyjne?

Jedynie co trzeci przedsiębiorca zakłada, że w ramach finansowania planów inwestycyjnych sięgnie po wsparcie z zewnątrz. Podobna liczba firm zamierza skorzystać ze środków własnych.

Grafika 3. Czy zamierzasz pozyskać finansowanie zewnętrzne na sfinansowanie swoich inwestycji?

Źródło: Badanie International Business Report dla Grant Thornton

Debt Advisory

Rozwinięty rynek instrumentów finansowych w Polsce powinien zachęcać do finansowania zewnętrznego

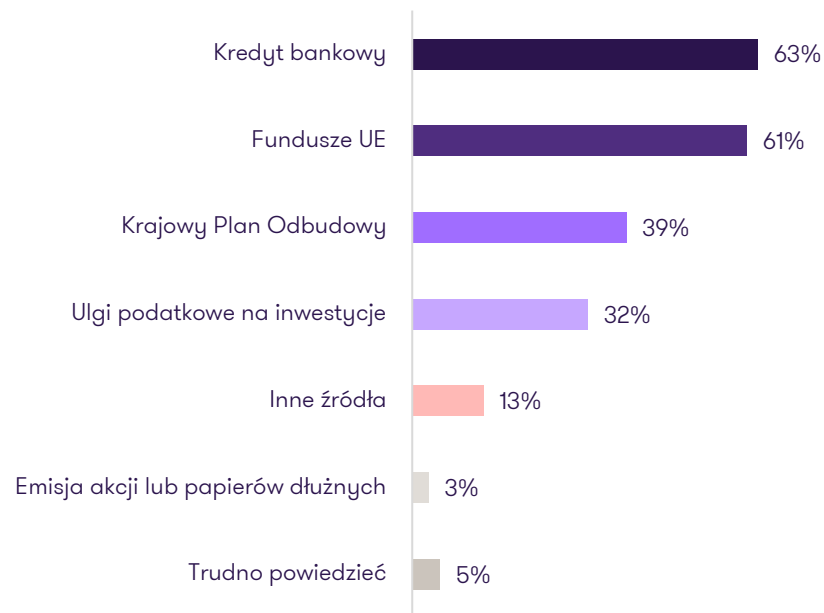
Jedną z przyczyn niskiego wykorzystania długu zewnętrznego w finansowaniu inwestycji w ostatnim czasie były niewątpliwie wysokie stopy procentowe w PLN i w konsekwencji wysokie koszty finansowania. Obecnie WIBOR ustabilizował się, spadła inflacja, stąd firmom łatwiej jest planować nowe przedsięwzięcia finansowane długiem. Korzystnie na ogólny koszt finansowania wpłyną ulgi i dotacje, widoczne będą również efekty KPO. Zastanawia fakt, że duża część firm nie chce korzystać z długu, pozbawiając się możliwości lewarowania posiadanej gotówki kredytem bankowym i – w dalszej kolejności – szybszego wzrostu firmy. Przedsiębiorcy powinni przyjrzeć się korzyściom, jakie daje finansowanie zewnętrzne.

Filip Szewczyk, Associate Partner, Departament Doradztwa

Jakie będą zewnętrzne źródła finansowania?

W celu sfinansowania inwestycji ze źródeł zewnętrznych większość spółek sięgnie po kredyty bankowe lub fundusze i programy unijne.

Grafika 4. Z jakich źródeł zamierzasz pozyskać finansowanie? [wielokrotny wybór]

Wśród spółek, które planują finansować inwestycje przy pomocy środków zewnętrznych najczęściej, bo 63%, zamierza zwrócić się z wnioskiem o kredyt bankowy. Niewiele mniej – 61% badanych – myśli także o wykorzystaniu środków z funduszy unijnych.

Blisko 40% respondentów zamierza sięgnąć po środki uwolnione w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Z kolei co trzeci ankietowany ma w planach skorzystanie z ulg podatkowych.

13% firm deklaruje, że zamierza wykorzystać inne źródła finansowania inwestycji - wśród nich wymieniają m.in. leasing, pożyczki, czy lokalne fundusze wspierające rozwój przedsiębiorstw.

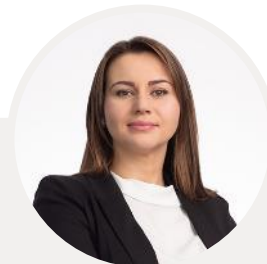
Jedynie 3% kierujących dużymi i średnimi firmami w Polsce deklaruje, że plany inwestycyjne zamierza sfinansować poprzez emisję akcji lub obligacji, co może oznaczać kolejny trudny rok dla rynku kapitałowego w Polsce.

Z kolei 5% podmiotów jeszcze nie wie, które z zewnętrznych źródeł finansowania wybierze.

Zdaniem eksperta

Dotacje

Przedsiębiorco, pamiętaj o funduszach unijnych

Dostępne wsparcie obejmuje szereg obszarów, m.in. tworzenie nowych produktów i procesów (projekty badawczo-rozwojowe), wdrażanie nowych rozwiązań produktowych i procesowych (np. inwestycje w środki trwałe i WNiP), a także cyfryzację, robotyzację, czy automatyzację. Ze współfinansowania mogą skorzystać także firmy, które planują wzmocnienie potencjału eksportowego na rynkach międzynarodowych, np. poprzez udział w targach w roli wystawcy, czy udział w misjach gospodarczych. Pamiętajmy również o szerokorozumianej efektywności energetycznej, obejmującej wymianę lub modernizację dotychczasowych maszyn, czy termomodernizację budynków, a także o wdrażaniu modelu Gospodarki o obiegu zamkniętym.

Planując inwestycje warto przeanalizować możliwość ich współfinansowania ze środków UE. Dodatkowe finansowanie pozwoli przyspieszyć realizację inwestycji i uczynić ją bardziej opłacalną.

Agnieszka Wykrzykowska, Senior Menedżer, Doradztwo Europejskie

Ulgi podatkowe

Ulgi podatkowe mogłyby być jeszcze lepszym wsparciem inwestycji

Z naszego doświadczenia wynika, że wielu przedsiębiorców ponoszących wydatki na inwestycje nie korzysta z przysługujących im w tym zakresie ulg podatkowych. Wdrażając nowe produkty, usługi czy procesy, możliwe jest zastosowanie ulgi B+R, która umożliwia odzyskanie w postaci niezapłaconego podatku nawet 38% wydatków poniesionych na powyższe działania. Dla działań marketingowych przewidziana jest ulga na ekspansję, dzięki której można zapłacić mniejszy podatek nawet o 190 tys. zł rocznie. Z kolei inwestycje na robotyzację i zakup nowych środków trwałych umożliwiają ponowne rozpoznanie wydatków odpowiednio do limitu 50% i 30%.

Przedsiębiorstwa, które podejmują działania inwestycyjne, powinny zweryfikować prawo do skorzystania z ulg, ponieważ może przynieść im to istotne korzyści podatkowe. Co ważne, z ulg można skorzystać także za lata wstecz, a więc stopień zaawansowania inwestycji pozostaje bez znaczenia na prawo do stosowania ulg.

Michał Rodak, Menedżer, Departament Doradztwa

O badaniu

Badanie opisane w niniejszym raporcie prowadzone jest na zlecenie Grant Thornton metodą CATI (wywiady telefoniczne) przez firmę Biostat, co roku na grupie właścicieli i członków zarządu 100 średnich i dużych przedsiębiorstw.

Ostatnia edycja badania prowadzona była w I kwartale 2024 r.

Potrzebujesz wsparcia w inwestycjach?

Skontaktuj się z nami!

dr Marcin Mrowiec

Główny ekonomista
Grant Thornton
T +48 609 236 208
E Marcin.Mrowiec@pl.gt.com

Filip Szewczyk

Associate Partner
Departament Doradztwa
Grant Thornton
T +48 783 838 964
E Filip.Szewczyk@pl.gt.com

Agnieszka Wykrzykowska

Senior Menedżer
Doradztwo Europejskie
Grant Thornton
T +48 785 640 166
E agnieszka.wykrzykowska@pl.gt.com

Michał Rodak

Doradca Podatkowy, Menedżer
Departament Doradztwa
Grant Thornton
T +48 661 538 594
E Michal.Rodak@pl.gt.com

© 2024 Grant Thornton. All rights reserved.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają jedynie charakter ogólny i poglądowy. Nie stwarzają one stosunku handlowego ani stosunku świadczenia usług doradztwa podatkowego, prawnego, rachunkowego lub innego profesjonalnego doradztwa. Przed podjęciem jakichkolwiek działań należy skontaktować się z profesjonalnym doradcą w celu uzyskania porady dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Grant Thornton Frąckowiak P.S.A. dołożyło wszelkich starań, aby informacje znajdujące się w niniejszym dokumencie były kompletne, prawdziwe i bazowały na wiarygodnych źródłach. Grant Thornton Frąckowiak P.S.A. nie ponosi jednak odpowiedzialności za ewentualne błędy lub braki w nich oraz błędy wynikające z ich nieaktualności. Grant Thornton Frąckowiak P.S.A. nie ponosi także odpowiedzialności za skutki działań będące rezultatem użycia tych informacji.

O nas

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 140 krajach i zatrudniająca ponad 62 tys. pracowników.

W Polsce działamy od 30 lat. Zespół 1000 pracowników wspiera naszych klientów w obszarach takich jak doradztwo podatkowe, finansowe, prawne i transakcyjne, audyt, czy outsourcing kadr i płac oraz outsourcing księgowości.